

سرشناسه: مقرم، عبدالرازق، ۱۹۷۱ - ۱۸۹۸.

عنوان و نام پدیدآور: صدیقه شهیده زهرا علیه السلام / تألیف عبدالرازق مقرم. فاطمه علیه السلام کیست؟ محمد رضا امین زاده.

مشخصات نشر: قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۷۴.

مشخصات ظاهري: ۲۲۷ ص، مصور

فروش: دفتر انتشارات اسلامی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم؛ ۷۶۲

شابک: ۷- ۹۷۸-۴۷۰-۴۷۰-۳۵۷-۷

ISBN 978-964-470-357-7

وضعیت قهرست نویسی: فهرست نویسی قیامی.

یادداشت: چاپ اول؛ ۱۳۷۲.

موضوع دیگر: فاطمه علیه السلام کیست؟

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع: فاطمه علیه السلام، ۹۱۳ قبل از هجرت - ق. ۱۱.

عرض: فاطمه علیه السلام، ۹۱۳ قبل از هجرت - ق. ۱۱. سرگذشتامد.

شناسه افزوده: امین زاده، محمد رضا، فاطمه علیه السلام کیست؟

شناسه افزوده: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی.

رد: سکنگ ۴ ص ۶ م / ۲۷ BP

د: پندتی: ۹۷۲ / ۲۹۷

شار: شاباشی امی: ۷۶ - ۸۲۵۷

صدیقه شهیده زهرا علیه السلام

(۱) ضمیمه فاطمه علیه السلام کیست؟

محمد محقق سید عبدالرازق موسوی مقرم □

حجۃ الاسلام محمد رضا امین زاده □

تاریخی □

رقعی □

هشتم □

دفتر انتشارات اسلامی □

یک جلد □

۲۲۰

۱۳۹۷

۱۰۰

۱۶۰۰۰ تومان □

WWW.EN-ESLAMI.IR info@En-Eslami.ir

■ مؤلف:

■ مترجم:

■ موضوع:

■ قطع:

■ نوبت چاپ:

■ چاپ و نشر:

■ تعداد مجلدات:

■ تعداد صفحات:

■ تاریخ انتشار:

■ شمارگان:

■ قیمت:

■ نشانی اینترنتی:

دفتر انتشارات اسلامی

وا بسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

علامه محقق، آیة الله سید عبدالرزاق مقرم از محدثین و محققوں عصر - صریح در زمینه زندگانی اهل بیت پیغمبر اسلام - صلی الله علیہ وآلہ و ذاہی آن حضرت - صاحب تأییفات و تحقیقات فراوان است.

نوشته های مباحث حامل القدر مرحوم مقرم، دارای ویژگی های خاصی است که بررسی، اسد و متواصلی تاریخ و تحلیل وقایع از جمله آنها می باشد.

کتاب حاضر یکی از تحقیقات و تأییفات معظم له می باشد که پیرامون زندگانی صدیقه طاهره، فاطمه همرا - سلام الله علیها - است. لذا این دفتر بعد از اقدام به ترجمه، آن را طبع و منتشر نمود و در اختیار علاقه مندان قرار داد.

ضمناً از آقایان امین زاده، مرعشی و نصیری که در تألیف و ویرایش این کتاب، کوشش فراوان داشته اند تقدیر می شود. ان شاء الله همه ما در روز محشر از شفاعت آن بضعه الرسول بهره مند شویم.

دفتر انتشارات اسلامی

وابست، بیجامعه مدرسین حوزه علمیه قم

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و عزت برای خداست و درود بر پیامبر گرامی اسلام و اهانت است اذ که نگهبان وحی و هدایت کننده امت هستند. و بعد از حمد و درود، به بیان روایاتی چند می پردازیم:

نوفلی از الام صدق - لیه السلام - حدیثی را نقل کرده که رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: «گروهی که در مجلسی گرد آیند و نام خدا را نبرین (از نعمتهای او بیاد نکنند) و درود بر من نفرستند آن مجلس برای‌ها اندوه و افسوس و دارای نتیجه بد خواهد بود»^(۱).

و آن حضرت - صلی الله علیه و آله - فرمودند: «با صدای بلند بر من درود بفرستید»^(۲).

واز ابن عباس است که نبی گرامی اسلام - صلی الله علیه و آله - فرمودند: «خداوند مردم را از اشجار پراکنده آفریده من و علی بن ابی طالب را از شجره واحده آفرید، پس چیست بیان شما

۱- الواقی / ملام محسن فیض، ج ۲، ص ۲۱۶.

۲- ثواب الاعمال / صدوق، ص ۹۶.

در شجره‌ای که اصل و اساسش من هستم و فاطمه -سلام الله علیها- شاخه آن است و علی -علیه السلام- بارور گننده آن و حسن و حسین -علیهمما السلام- میوه و پرروان ما برگهای آن هستند»^(۱).

پس کسی که به آن شجره بستگی پیدا کرد و به شاخه‌ای از شاخه‌های آن متولّ شد، به سوی بهشت رانده می‌شود و کسی که شاخه نبوت و ولایت را رها ساخت و وابسته نشد در جهنم فرود می‌آید.

و ربّار همین مطلب ابویعقوب بصری چنین سروده است:

يَا حَبَّدَا دُوْهَ فِي الْخَلْدِ نَابِتَةٍ
 كَمِثْلِهَا أَبْدًا فِي الْخَلْدِ مِنْ شَجَرٍ
 الْمُصْطَفَى أَصْلُوا وَالْفَرْعَ فِي اطْمَأْنَةٍ
 ثُمَّ الدَّنَانِ عَلَيْ سَيِّدِ الْبَشَرِ
 وَالْهَاشَمِيَّانِ سَبْطَاهُ لَهُ سَمَرٌ
 وَالشِّيعَةِ الْوَرَقِ الْمُلْتَفِ بِالثَّمَرِ
 هَذَا مَقَالِ رَسُولُ اللَّهِ جَاءَ بِ
 أَهْلِ الرِّوَايَةِ فِي الْعَالَىِ مِنَ الْخَبَرِ
 أَنِّي بِحِبِّهِمْ أَرْجُوا النِّجَاهَ غَدَاءً
 وَالْفَوْزَ فِي زَمَرَةٍ مِنْ أَفْضَلِ الزَّمَرِ^(۲)

۱- حدیث الشجرة والفرع واللقاء والشمرة والورق وان اصل الحديث في جنة عدن؛ حاکم، حدیث شجره، فرع، لقاء، شمرة وورق را در مستدرک، ج ۳، ص ۱۶۰ نقل کرده و گفته است که اصل حدیث در جنة عدن می باشد و حدیث صحیحه است.

۲- بشارة المصطفی، ص ۴۹.

ای چه نیکوست درخت عظیمی که در بهشت (وعالم بقا) پرورش یافته است. که هرگز مانند آن نمی تواند وجود داشته باشد. نبی گرامی اسلام حضرت محمد -صلی الله علیه وآلہ- اصل و بنیان آن، فاطمه -سلام الله علیها- شاخه آن است. سپس علی بن ابی طالب که آقا و بزرگ و مولای هر انسانی است، ماده اصلی رشد آن است. وامام حسن و امام حسین -علیهمما السلام- دو فرزند شیرالرئمنین -علیه السلام- ثمره و میوه آن شجره هستند و شیعه، رکی است که میوه را در میان گرفته است (کنایه از این که شیعه، ائمه علیهم السلام- را الگوی حقیقی خویش قرار داده و از آنان احوالات میگیرد).

این گفته، رسول خدا -صلی الله علیه وآلہ- است که اهل روایت، خبر آن را از عالم آورده اند.

همانا من به دوستی این خاندان بزرگ در فردای قیامت، امید نجات (از عذاب الهی) را داره و خوشبختی در جمع گروهی است که برترین گروه هستند.

ابن شاذان از سلمان فارسی روایت کرده است که رسول خدا -صلی الله علیه وآلہ- فرمودند: «کسی که دنیا فاطمه را دوست بدارد پس او با من در بهشت خواهد بود و کسی که فاطمه را دشمن بدارد پس او در جهنم است. محبت فاطمه در دنیا جا که آسانترین آنها مرگ، قبر، میزان، محشر و محاسبه قیامت باشد. نفع می بخشد. پس کسی که فاطمه -سلام الله علیها- از او خشنود شود من از او خشنود خواهم شد و کسی که فاطمه -سلام الله

علیها. بر او غضب کند مورد خشم من نیز خواهد بود و کسی که من بر او خشم کنم خدا بر او خشم خواهد کرد. وای برای کسی که به او و به ذریه و شیعیان او ستم کند»^(۱).

و نیز روایت شده است که: «همانا خداوند قبل از آفرینش آسمانها و زمینها نور فاطمه -سلام الله علیها- را آفرید. پس به رسول نبی -صلی الله علیه و آله- گفته شد آیا فاطمه -سلام الله علیها- نسیمه نیست؟ فرمود: او حوراء انسیه است. خداوند او را در صلب آدم به بدیعه ^۲ داشت و از صلب من خارج گردانید. پس آن هنگامی ^۳ که مشتاق بُوی بهشت می شوم دخترم فاطمه -سلام الله علیها- را می بویم»^(۲).

تمثیلت رقیقه الوجرد
لطیفة جلت عن الشهود
تطورت فى افضل الاسوار
ذنبه حجه الا دور والاكوار
تصورت حقيقة الكمال
صورت بدیعة الجمال
فأنها الحوراء فى النزول ^(۳) وفي الصدر محور العقول
يعنى: لطیفة وجود آشکار گشت؛ لطیفة ^۴ از شهود ظاهر شد.

در بهترین مراحل دگرگون شد و رشد یافت. او نتیجه رمانها و سرشتها و طبیعتهاست.

حقیقت کمال (در وجود فاطمه -سلام الله علیها) نمودار شا

۱- بحاج، ج ۷، ص ۳۸۲، در باب ثواب حبیهم.

۲- تفسیر فرات، ص ۱۰.

۳- از ارجوزه آیت الله شیخ محمد حسین اصفهانی -قدس سره-.

صورتی که دارای جمال بدیع و جدید بود.
او در سیر نزولی حوراء است و در سیر صعودی محور عقول
است.

و در حدیثی از امام صادق -علیه السلام- آمده است که: «جز خدا هیچ نبود، پس خداوند پنج نور را از جلال و عظمت خود آفرید و برای هر یک از آن انوار، اسمی از اسمای الهی بود. خدا (.....) است و این اسم در محمد -صلی الله علیه وآلہ- ظهور است. خدا «اعلی» است که در امیر المؤمنین علی -علیه السلام- ظهر یافت. و رای خدا «اسمای حسنی» وجود دارد که نام حسن و حسین -صلی الله علیه وآلہ- السلام- از آن اسماء مشتق است. و از اسم «فاطر» او، ام نسیم رای اطیبه، فاطمه اشتقاد پیدا کرد پس وقتی که آن انوار را آفریدند، را در میشاق قرارداد، پس در طرف راست عرش جا گرفتند و خدا فرشتگان را از نور آفرید پس وقتی که فرشتگان به این انوار نظر کردند، امر و شأن اینها را بزرگ شمردند و تسبیح را (از آنها) فراموشیدند و این مطابق با گفته فرشتگان است که در قرآن آمده است: به حقیقت ما (در انتظار اوامر الهی در تدبیر عالم) صفت کشیده ایم و جراست ما تسبیح کننده ایم، و آن هنگام که آدم -علیه السلام- را آفریدند آدم به سوی این انوار از طرف راست عرش با دقت نظر نموده عرض کرد: ای صاحب اختیار من! آنان کیستند؟ خدای متعال در پاسخ فرمود: ای آدم! آنها برگزیدگان من و خواص من هستند، اینها را از نور عظمت و بزرگی ام آفریده ام و از اسمهای خودم اسمی را برای اینها

برگرفته، پس عرض کرد: ای پروردگارم! به حقی که توبه اینها
داری اسمهای اینها را به من بیاموز، پس خدای متعال فرمود: ای
آدم! این اسمها نزد تو امانت باشد (که) سرو رازی از راز من
است. غیر تونباید بر آن آگاه شود جز به اذن من. عرض کرد:
پروردگارم قبول کردم. خداوند پس از گرفتن این پیمان، اسمهای
آنها را به آدم-علیه السلام- تعلیم داد. و به فرشتگان عرضه کرد،
میچ کدام، آنها عالم نبودند، پس در پاسخ قول خدای متعال که
فرمود: روا از اسمهای اینها خبر دهید اگر راست می گویید، عرض
کردند: منزه... بو! رای ما علمی نیست جز آنچه به ما آموخته ای.
همانا تو عالم و رای حکمتی. (آنگاه خداوند) فرمود: ای آدم!
فرشتگان را به اسمهای آن اوار خبده، پس وقتی که اینها را به
اسماء خبر داد، فرشتگان دانستند که آن مطلب (در نزد آدم) به
امانث گذاشته شده و آدم به سبب آنها از آن، فضیلت و برتری
یافته است. سپس امر به سجده آدم-علیه السلام- شدند؛ زیرا که
سجده ملائکه، فضیلتی برای آدم و عبادت برای خدای متعال بود.
چون که سجده ملائکه، سزاوار آدم بود»^(۱).

شیخ محمد کاظم از ری - رضوان الله علیه - درباره ابن انوار

الله، حينين سروده است:

ساده لا ترى الا رضي الله

كما لا يريد الأرضاه

سادات و بزرگانی هستند که فقط رضای خدا را می طلبند،

همچنانکه خدای متعال فقط رضای آن را اراده فرموده است.

خُصْهَا مِنْ كَمَالِهِ بِالْمَعْانِي وَبِأَعْلَى أَسْمَائِهِ سَمَاهَا
آنَانَ رَا به مَعْنَاهَيِّ از كَمَالِ خُودُشِ اختصاص داده، وَبِهِ
اسْمَى عَالِيهِ اش آنَانَ را نَامَ گَذَاشْتَهِ اسْتَ.

لَمْ يَكُونُوا لِلْعَرْشِ إِلَّا كَنُوزًا خَافِيَاتٌ سَبْحَانُ مِنْ أَبْدَاهَا
نَبُودَنْدَ بِرَأْيِ عَرْشٍ جُزْ گَنْجَهَايِي پَنْهَانَ، مَنْزَهٌ اسْتَ كَسْيَ كَمْ
آنَانَ طَاهِرٌ سَاختَ.

أَمْ لِمَ أَلْسُنُ عَنِ اللَّهِ تَنْبِي هِيَ اقْلَامُ حِكْمَةِ قَدْبَرَاهَا
يَحْ بِسْيَادَ رَأْيِ اينَانَ زَبَانَهَايِي اسْتَ كَه از خَدا خَبْرَ مِي دَهْنَدَ،
اينَها قَلْمَارِي حَمَدَنْدَ كَه تَرَاشِيدَه شَدَهَ اندَ.

وَهُمُ الْأَعْيُنُ يَعْلَمُونَ يَحَاتُ تَوْرِي كُلُّ عَيْنٍ مَكْفُوفَةٌ عَيْنَاهَا
وَاينَها چَشْمَرَهِي - اسَى هَسْتَنْدَ كَه هَدَيَتْ وَرَاهِنَمَايِي
مِي كَنْدَ. هَرْ چَشْمَيِ رَادَه بَسْتَهَ اسْتَ.

عَلَمَاءُ أَئِمَّةُ حِكْمَاءِ دَهْنَدَيِ التَّنْجُمِ بِاتْبَاعِ هَدَاهَا
اينَانَ عَالَمُ وَحَكِيمٌ هَسْتَنْدَ كَه از دَرَانَه بَه پَرَوْيِ از هَدَيَتْ
اينَها، مَهْنَدَي مِي شَونَدَ.

قَادِهُ عِلْمَهُمْ وَرَأْيِ حَجَاهِمْ مَسْمَعَا كُلُّ حِكْمَةِ مَنْظَرَاهَا
رَهْبَرَانِي كَه رَأْيِ خَرْدَمنَدَه شَانَ گَوْشَنَوازَه - إِلَّا سَرَازَه
حِكْمَتِي اسْتَ.

ما ابَالِي وَلَوْاهْلِيَتْ عَلَى الْأَرْضِ السَّمَوَاتِ بَعْدَ نَيْلِ وَلَاءِهَا
پَسْ از كَسْبِ وَلَاءِ وَمَحْبَتِ آنَانَ، چَه بَاكَ كَه زَمِينَ وَآسَمانَ
با من بَسْتَيْزَنَدَ.

من بیاریهم و فی الشمیس معنی مجهد متعب لمن باراها
 کیست آنکه بتواند با آنان کوس برابری نزد، که ماجرای «ند
 الشمیس» پاسخ دندانشکنی به چنین مدعیانی است.
 ورثوا من محمد سبق اولا ها و حازوا مالم تجز اخرها^(۱)
 اهل بیت، از پیامبر اکرم، فضیلت، اولویت و خویشاوندی را
 که بکرده اند، فضیلتی که شامل دیگری نشده است.

۱- اشعار شیخ محمد کاظم ازربی (رضوان الله عليه).